

Jussi Wihonen ps

Kirjallinen kysymys työperäisen maahanmuuton kustannuksista

Eduskunnan puhemiehelle

Viime aikoina ovat monet yritykset ja vaikuttajat vaatineet mediassa työperäisen maahanmuuton kasvattamista. Yleisesti ollaan huolissaan Suomen talouskasvun ja hyvinvointivaltion tulevaisuudesta, kun ikäluokat pienentyvät ja työikäisten määrä vähenee suhteessa vanhempiin ikäluokkiin. Osaajapula on termi, jota viljellään paljon.

Esimerkiksi teknologiateollisuus on ilmaissut¹ tarvitsevänsä kymmenessä vuodessa peräti 130 000 uutta "osaajaa". Sote-alalla on todettu² tarvittavan "kymmeniä tuhansia hoitajia työperäisenä maahanmuuttona". "Osaaja" pulaa on myös monilla muilla aloilla, esimerkiksi rakennus-alalla ja raskaassa teollisuudessa.

Työperäisen maahanmuuton, erityisesti Euroopan unionin ulkopuolelta tulevan, ilmaistaan olevan Suomea pelastava tekijä. Ihmetystä kuitenkin herättää kuinka laveasti "osaaja"-termiä keskustelussa käytetään. Sillä voidaan samaan aikaan tarkoittaa korkeakoulutettuja insinöörejä tai lääkäreitä sekä matalapalkka-alojen ruumiillisen työn tekijää. Tarve varmasti on monenlaisille työntekijöille, mutta yhteiskunnan näkökulmasta on iso ero, että elääkö työntekijä palkallaan vai tarvitseeko hän yhteiskunnan tukia selvitäkseen elämisen kuluista.

Suomalaisten työttömien ja opiskelijoiden sivuuttaminen ja vähättely keskustelussa on myös perin kummallista. Totta on, ettei ole kenties realismia odottaa, että työttömistä pystyttäisiin suoraan kouluttamaan ja työllistämään yritysten tarpeisiin, mutta esimerkiksi uusien ikäluokkien osalta tuomitaan jo, ettei osaajia löydy. Korvaako määrä sitten laadun?

Moni ala pyörii jo ulkomaisen työvoiman voimin, ja nyt jo esimerkiksi monella työmaalla "osaajat" tulevat muualta. Vastavalmistuneiden ammattitaitoa kuvataan huonoksi ja ulkomailta löytyy parempia osaajia. Huoli herää suomalaisen koulutuksen puolesta, jos koulutus ei tee opiskelijoista "osaajia". Esimerkiksi Ylen jutussa³ työ- ja elinkeinoministeriön tutkimusjohtaja Heikki Räsänen toteaa: " - Työnantaja on ehkä tottunut Suomessa siihen, että koulutusjärjestelmä tuottaa valmista työvoimaa, joka voidaan rekrytoida välittömästi työhön ja ainoastaan lyhyt perehdytys tarvitaan. Voi olla, että tämä on muuttumassa, ja myös työnantajalta tarvitaan lisää panosta rekrytointivaiheessa." Kysymys herää, mikä muutoksen taustalla on?

1 <https://yle.fi/uutiset/3-12108445>

2 <https://www.uusisuomi.fi/uutiset/hoitajapula-yltyy-nopeasti-suomessa-tilanne-nyt-akuutti-tarvitsemme-kymmeniä-tuhansia-hoitajia-tyoperaisena-maahanmuuttona/476a55ca-b89f-4db3-b376-5db56dbf2464>

3 <https://yle.fi/uutiset/3-12108445>

Kirjallinen kysymys KK 504/2021 vp

Insinööriliitto toki nosti esille⁴, että myös maastamuutto on kotimaisten osaajien osalta suurta. Syyksi todettiin maamme korkea verotus ja ulkomailta saatava parempi palkka. Palkasta harvemmin ääneen puhutaan keskustelussa työperäisestä maahanmuutosta. Ainakaan ei syynä osaajapulaan.

Työperäinen maahanmuutto nähdään pikaratkaisuna ongelmaan, mutta yleisesti ei tunnuta ajattelevan tuhansien ihmisten saapumisella maahamme olevan minkäänlaisia yhteiskunnallisia vaikutuksia. Vaikka suomen kieli on vaikea oppia, on vaikea nähdä, miten esimerkiksi sairaanhoitaja tai lääkäri voisi palvella vain englanniksi varsinkaan, jos työpaikka sijaitsee Pohjois-Karjalan pienissä kunnissa. Toki iso kysymys on myös se, että löytyykö pieniin kuntiin tekijöitä, vai houkuttelevatko isoimmat kaupungit enemmän osaajia. Ja jos elämisen kustannukset ovat suuremmat kuin työstä saatava palkka ja työntekijä joutuu turvautumaan yhteiskunnan tukiin, niin mikä osaajista saatu hyöty silloin on?

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Mikä on hallituksen käsitys EU:n ulkopuolelta tulevan työvoiman tarpeista, millä aloilla osaajapula on suurin ja minkä koulutustason osaajia tarvitaan ja miten suomen kielen koulutus tullaan heille järjestämään,

mikä on suomalaisessa koulutuksessa vialla, jos esimerkiksi ammattikoulusta valmistutaan ilman osaamista tai ammattitaitoa ja miten ongelmaa aiotaan ratkoa ja

mitä vaikutuksia arvellaan olevan yhteiskuntaan, kun maahan muuttaa satoja tuhansia uusia ihmisiä lyhyellä aikavälillä ja mitä kustannuksia työperäiselle maahanmuutolle on laskettu?

Helsingissä 22.9.2021

Jussi Wihonen ps

⁴ <https://www.kauppalehti.fi/uutiset/kl/8ddf66e2-32cb-4135-835e-c3fb2ea0454c?ref=ampparit:7188>